

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (68.)
oraz Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (100.)
w dniu 12 grudnia 2016 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 360, druki sejmowe nr 992, 1040 i 1040 A).

(Początek posiedzenia o godzinie 16 minut 23)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Robert Mamątow)

Zastępca Przewodniczącego Robert Mamątow:

Serdecznie witam państwa na wspólnym posiedzeniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Serdecznie witam państwa przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, witam pana prezesa Krajowej Rady Notarialnej i pozostałych zaproszonych gości, serdecznie witam także państwa senatorów i pana legislatora.

Będziemy dzisiaj rozpatrywać ustawę o zmianie ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców oraz niektórych innych ustaw; druki sejmowe nr 992, 1040 i 1040 A, druk senacki nr 390.

Proponuję, żebyśmy przyjęli taki sposób pracy, że oddam głos przedstawicielom ministerstwa spraw wewnętrznych, oni przedstawiają tę ustawę, jako że był to projekt rządowy, później poproszę o dyskusję, o zabranie głosu przez pana legislatora, a na końcu przeprowadzimy głosowanie.

Jest zgoda? Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę przedstawiciela ministerstwa spraw wewnętrznych o przedstawienie się i o przedstawienie ustawy.

Dyrektor Departamentu Zezwoleń i Koncesji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Krzysztof Falkowski:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Krzysztof Falkowski, dyrektor Departamentu Zezwoleń i Koncesji, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Szanowni Państwo, mam przyjemność przedstawić Wysokiej Komisji, w imieniu ministra spraw wewnętrznych i administracji, ustawę o zmianie ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców oraz niektórych innych ustaw.

Szanowni Państwo, na wstępie chciałbym zaznaczyć, że przedłożona ustawa, nowelizacja ustawy, jest pokłosiem zaleceń pokontrolnych najwyższej Izby Kontroli, któ-

re zostały skierowane do ministra spraw wewnętrznych w 2013 r. Zalecenia Najwyższej Izby Kontroli wskazują na konieczność podjęcia przez ministra działań mających na celu zapewnienie pozyskiwania pełnej informacji o nabywanych lub obejmowanych udziałach lub akcjach przez cudzoziemców w spółkach będących właścicielami lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości rolnych.

Zmiany proponowane w niniejszej ustawie za podstawowy cel mają udoskonalenie systemu pozyskiwania dokumentów i informacji niezbędnych do wykonywania ustawowego obowiązku prowadzenia przez ministra rejestrów. Zmiany te prowadzą w głównej mierze do poszerzenia kręgu podmiotów zobowiązanych do informowania ministra o zdarzeniach podlegających przepisom ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, jak i poszerzają zakres przekazywanych dokumentów. Pozyskiwanie informacji o określonych zdarzeniach prawnych ma następować z różnych źródeł, to jest od notariuszy, sądów oraz organów administracji publicznej.

Obecnie dwa rodzaje podmiotów są zobowiązane do przekazywania ministrowi spraw wewnętrznych informacji o nabywaniu nieruchomości. Są to notariusze oraz sądy. Propozycja – o czym będę mówił dalej – jest taka, aby kolejnymi organami zobowiązanymi do przekazywania nam wspomnianych informacji były organy administracji publicznej. Przekazywanie to umożliwi szybszą reakcję w przypadku stwierdzenia naruszenia ustawy, co z kolei pozytywnie wpłynie na pewność obrotu gospodarczego. Pełniejsze pozyskiwanie informacji spowoduje również, że dane wprowadzane do rejestrów będą dokładnie oddawać rzeczywisty poziom zainteresowania wśród cudzoziemców nieruchomościami położonymi na terytorium naszego kraju oraz udziałem w polskim rynku kapitałowym, co objawia się poprzez nabywanie akcji lub udziałów.

Wysoka Komisjo, w zakresie zmiany ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców należy wskazać na następujące propozycje, które będą przedmiotem państwa oceny. Zmiany te zwiększają katalog dokumentów nadsyłanych przez notariuszy. Po wejściu w życie ustawy notariusze zobowiązani będą do przesyłania ministrowi właściwemu do spraw administracji następujących dokumentów: wypisów aktów notarialnych, na mocy których cudzoziemiec nabył nieruchomość położoną w Polsce; kopii umów zbycia udziałów akcji lub ogółów praw i obowiązków z podpisami notarialnie poświadczonymi, na mocy których to umów cudzoziemiec nabył lub objął udziały akcji lub ogół praw i obowiązków w spółce handlo-

wej będącej właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; wypisów aktów poświadczenia dziedziczenia wraz z wypisami protokołów dziedziczenia, a także odpisów europejskich poświadczeń spadkowych.

Zwiększy się również katalog dokumentów nadsyłanych przez sądy. Do dokumentów tych należy zaliczyć: odpisy prawomocnych orzeczeń o stwierdzeniu nabycia spadku; odpisy prawomocnych orzeczeń, na podstawie których cudzoziemiec nabył nieruchomość bądź nabył lub objął udziały, akcje lub ogół praw i obowiązków w spółce handlowej; odpisy europejskich poświadczeń spadkowych, na podstawie których cudzoziemcy nabyli nieruchomość bądź nabyli lub objęli udziały w spółce handlowej; kopie dokumentów złożonych do akt rejestrowych, z których wynika, że doszło do nabycia lub objęcia udziałów akcji lub ogółu praw i obowiązków przez cudzoziemca w spółce handlowej będącej właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości, w szczególności umowy, orzeczenia sądu, akty poświadczenia dziedziczenia wraz z protokołami dziedziczenia i listy współników, a także odpisy postanowień, gdy nabycie lub objęcie udziałów lub akcji podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Dokonywane zmiany wprowadzają ponadto kolejny rodzaj podmiotu, który będzie zobowiązany do przesyłania ostatecznych decyzji administracyjnych, na podstawie których cudzoziemiec nabył nieruchomość. Takimi podmiotami będą organy administracji publicznej.

Kolejnymi zmianami, Wysoka Komisjo, które minister proponuje wprowadzić mocą niniejszej nowelizacji, będą zmiany w ustawie o księgach wieczystych i hipotece. Proponuje się dodanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych do katalogu podmiotów, które mogą wystąpić do ministra sprawiedliwości o zgodę na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksiąg wieczystych w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych. Uzyskanie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych dostępu do bazy danych ksiąg wieczystych pozwoli na sprawniejszą i efektywniejszą kontrolę w zakresie nabywania lub obejmowania udziałów lub akcji, gdyż z punktu widzenia organów wiedza o posiadanych przez spółki nieruchomościach jest kluczowa dla oceny, czy dana transakcja podlega przepisom ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

Kolejną proponowaną zmianą jest zmiana w ustawie – Prawo o notariacie. Tutaj, Szanowna Wysoka Komisjo, ustawa przewiduje przesądzenie, że niewykonanie przez notariusza obowiązku, o którym mowa w art. 8a ust. 1 ustawy, stanowi delikt dyscyplinarny. Proponowana zmiana przewiduje również przedłużenie terminu przedawnienia deliktu dyscyplinarnego notariuszy z obecnych 3 lat do 5 lat. Za wprowadzeniem takiego rozwiązania przemawiają coroczne liczne uchybienia w tym zakresie, które w istotny sposób podważają rejestry prowadzone przez ministra spraw wewnętrznych i administracji.

Dodatkowo proponuje się wprowadzenie obowiązku zawarcia w akcie notarialnym dodatkowych informacji. W przypadku osoby fizycznej będącej cudzoziemcem wymagane będzie podanie informacji o jej obywatelstwie, a w przypadku podmiotu z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – określenie bądź przyjęcie

oświadczenia odnośnie do tego, czy jest on cudzoziemcem w rozumieniu ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, wraz z uzasadnieniem.

Kolejna proponowana zmiana dotyczy wprowadzenia obowiązku przesyłania przez notariuszy odpisów europejskiego poświadczenia spadkowego. Ustawa przewiduje, aby notariusz w toku czynności związanych z wydaniem europejskiego poświadczenia spadkowego, jeżeli w kręgu zainteresowanych stron jest cudzoziemiec, zobligowany był do odebrania oświadczenia o tym, czy w skład spadku wchodzi własność lub wieczyste użytkowanie nieruchomości znajdujących się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub udziały, akcje albo ogół praw i obowiązków w spółce handlowej będącej właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości położonych na terytorium naszego kraju. Odebranie takiego oświadczenia pozwoli notariuszowi ustalić, czy mamy do czynienia ze zdarzeniem prawnym objętym regulacjami ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, a tym samym rozstrzygnąć, czy sporządzony dokument należy przesłać do ministerstwa spraw wewnętrznych.

W związku z proponowanymi zmianami w ustawie o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców – mamy tu na myśli obowiązek przesyłania umów z podpisami notarialnie poświadczonymi – proponuje się wprowadzenie obowiązku wymienienia w poświadczeniu dokonanym na dokumencie obejmującym nabycie lub objęcie przez cudzoziemca udziałów, akcji lub ogółu praw i obowiązków imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania osoby fizycznej i obywatelstwa, a w przypadku poświadczenia podpisów składanych przez osoby reprezentujące osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – obowiązku zawarcia ich oświadczenia co do posiadanego przez dany podmiot statusu cudzoziemca w rozumieniu ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców. Wprowadzenie proponowanego rozwiązania pozwoliłoby na usunięcie problemu niemożności ustalenia przez notariuszy przy poświadczeniu podpisu przy umowie zbycia udziałów bądź też akcji, czy stroną czynności jest cudzoziemiec. W przypadku, gdy nabywcą będzie cudzoziemiec, notariusz będzie miał obowiązek przesłania umowy bez konieczności badania, czy spółka, w której nabywane lub obejmowane są udziały, akcje lub ogół praw i obowiązków, jest właścicielem lub wieczystym użytkownikiem nieruchomości.

Kolejnymi proponowanymi zmianami, Wysoka Komisjo, są zmiany w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym. Nowa ustawa wprowadza obowiązek zawarcia we wniosku o wpis lub zmianę danych w rejestrze przedsiębiorców KRS oświadczenia wnioskodawcy, czy jest cudzoziemcem oraz czy posiada nieruchomości. W przypadku złożenia do akt rejestrowych dokumentów w trybie art. 9 ust. 2 ustawy o KRS zawierających informacje o zmianach mniejszościowych współników spółki omawiana ustawa wprowadza wymóg złożenia oświadczenia odnośnie do tego, czy są oni cudzoziemcami w rozumieniu ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców.

Zaproponowano ponadto nowe brzmienie art. 7 ust. 2 oraz art. 8 ust. 1 pkt 4 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców. Konieczność tych zmian wynika ze

zmian w prawie spadkowym, które nastąpiły wraz z zastosowaniem od dnia 17 sierpnia 2015 r. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 650/2012. Obecnie prawo ojczyście nie jest już co do zasady prawem właściwym dla dziedziczenia. Tym samym należało dostosować przepisy ustawy odnoszące się do dziedziczenia. Dodano do ustawy art. 5, stanowiący zmianę art. 7 ust. 2 ustawy o nabywaniu nieruchomości. Odnosi się to do spadków otwartych od dnia 17 sierpnia 2015 r.

Dzięki proponowanym rozwiązaniom minister spraw wewnętrznych i administracji będzie posiadał pełniejszą wiedzę o transakcjach z udziałem cudzoziemców oraz będzie mógł szybciej reagować w przypadku stwierdzenia naruszenia ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, co pozytywnie wpłynie na pewność obrotu gospodarczego. Należy tutaj również nadmienić, że rokrocznie ministerstwo spraw wewnętrznych i administracji przedkłada Sejmowi, do dnia 31 marca, sprawozdanie z informacją o nieruchomościach nabytych przez cudzoziemców. Te wszystkie dane i te wszystkie zmiany, które są zaproponowane w niniejszej ustawie, zmierzają do tego, aby wspomniane sprawozdanie w rzetelny sposób oddawało wszystkie transakcje dotyczące nabycia nieruchomości czy też akcji przez cudzoziemców.

Nowe rozwiązania mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. z wyjątkiem zmian w przepisach ustawy o KRS, co do których ministerstwo wnioskuje, aby obowiązywały one od 1 czerwca 2017 r.

Wysoka Komisjo, to tyle naszego wstępu. Chciałbym jeszcze poinformować, że niniejszy projekt ustawy został przyjęty przez Sejm jednogłośnie, 335 głosami za przy braku głosów nieważnych i braku posłów wstrzymujących się od głosu. Dziękuję uprzejmie.

Zastępca Przewodniczącego Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Dyrektor Departamentu Zezwoleń i Koncesji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Krzysztof Falkowski: 335 głosów za...)

(Głos z sali: 435.)

(Dyrektor Departamentu Zezwoleń i Koncesji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Krzysztof Falkowski: Przepraszam, 435 głosów za, brak głosów przeciw i brak posłów wstrzymujących się od głosu. 435, przepraszam najmocniej.)

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa zaproszonych gości chciałby jeszcze zabrać głos?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bardzo proszę. Tylko mam serdeczną prośbę. Bo ustawę już żeśmy omawiali, wiemy, że ustawa została przyjęta jednogłośnie, tak że to, co najważniejsze, krótko...

(Ekspert do spraw Współpracy Międzynarodowej w Polskim Związku Firm Deweloperskich Angelika Wróbel: Dobrze, powiem bardzo krótko.)

Dziękuję.

Ekspert do spraw Współpracy Międzynarodowej w Polskim Związku Firm Deweloperskich Angelika Wróbel:

Dzień dobry państwu. Angelika Wróbel, Polski Związek Firm Deweloperskich.

My włączyliśmy się do opiniowania tej ustawy bardzo późno, bo dopiero na etapie właśnie prac senackich. Mamy jednak jedną bardzo ogólną uwagę. Rozumiemy potrzebę zbierania pełnej informacji, ale wydaje nam się, że wystarczające byłoby dostarczanie do tego rejestru informacji dotyczących umów, które to informacje ograniczałyby się do tego, kto jest nabywcą, kto jest zbywcą i jaka nieruchomość jest przedmiotem transakcji. A takie informacje jak np. cena transakcji i wszelkie inne dotyczące warunków tej transakcji mogą już być naruszeniem tajemnicy handlowej i w naszej ocenie powinny podlegać ochronie. A nie są niezbędne i konieczne do prowadzenia wspomnianego rejestru. Jest to taka ogólna uwaga, prośba, żeby może jeszcze przed głosowaniem w Senacie zwrócić na to uwagę. Treści poprawki nie zaproponowaliśmy. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym jeszcze spytać: czy państwo zgłaszaliście ten temat na posiedzeniu komisji sejmowej?

(Ekspert do spraw Współpracy Międzynarodowej w Polskim Związku Firm Deweloperskich Angelika Wróbel: Nie, tak jak powiedziałam, włączyliśmy się dopiero na etapie prac senackich.)

Rozumiem.

Czy pan dyrektor chciałby odpowiedzieć?

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Zezwoleń i Koncesji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Krzysztof Falkowski:

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, faktycznie, w dniu dzisiejszym otrzymaliśmy uwagę Polskiego Związku Firm Deweloperskich, o której pani była tutaj uprzejma powiedzieć. Po takiej bardzo szybkiej analizie tej uwagi... Właściwie nie zaproponowano tutaj żadnych konkretnych zmian, ale możemy chyba jednoznacznie stwierdzić, że wprowadzanie takiego obowiązku jak ten, o którym zechciała pani tutaj powiedzieć, w naszej ocenie jest niezasadne. Nie wydaje nam się, abyśmy byli uprawnieni do tego, żeby nakładać na notariuszy obowiązek takiego wyrywkowego, wybiórczego przesyłania nam aktów notarialnych. Notariusz zgodnie z projektem ustawy jest zobowiązany do tego, aby przysyłać nam cały odpis odnoszący się do dokonanej czynności.

Chciałbym tylko nadmienić, że podobne dokumenty – właściwie dokumenty dotyczące nabywania nieruchomości – notariusz przysyła również innym organom, jak chociażby sądowi wieczystoksięgowemu, urzędowi skarbowemu, staroście czy też wójtowi, prezydentowi

байд burmistrzowi. To są te same dokumenty. I w żadnym przypadku nie mamy do czynienia z wyłączeniem informacji dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa. Dlatego też uważamy, że należy zastosować podobną zasadę również i w odniesieniu do tych aktów notarialnych, które do nas spływają. Dziękuję uprzejmie.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos?
Bardzo proszę.

**Prezes Krajowej Rady Notarialnej
Mariusz Białecki:**

Mariusz Białecki, Krajowa Rada Notarialna.
Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ja chciałbym wskazać na treść art. 1 pktu 3, który statuuje nowe brzmienie art. 8a ust. 1 pkt 1: „wypis aktu notarialnego oraz kopię umowy z podpisami notarialnie poświadczonymi, na mocy których cudzoziemiec”... Itd. Chciałbym tylko wskazać, że, jak pan dyrektor słusznie zauważył, notariusze mają obowiązek wysyłania pewnych dokumentów, ale jeżeli chodzi o wspomniane kopie, to pozostawia to pewną wątpliwość. Bo nie wydaje mi się, żeby kopia była dokumentem. Gdybyśmy tę kopię chociażby poświadczali za zgodność z oryginałem, wówczas ona uzyskaby, że tak się wyrażę, stygmat dokumentu, stanowiłaby pewną zszytą całość. Wydaje mi się, że powaga urzędu ministra spraw wewnętrznych i administracji również wskazuje na to, że należy tam wysyłać dokument, a nie kopię. To jedyna uwaga, jaką mam. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Czy jeszcze ktoś z państwa zaproszonych gości?
Dziękuję bardzo za opinie.
Otwieram dyskusję.
Kto z państwa...
(*Głos z sali: Jeszcze opinia...*)
Momencik...
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)
Bardzo proszę o opinię Biura Legislacyjnego. Ale wiem, że jest krótka.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu
Mirosław Reszczyński:**

Mirosław Reszczyński, Biuro Legislacyjne.
Panowie Przewodniczący! Panowie Senatorowie!
Szanowni Goście!
Skrótowo, zgodnie z domniemanym życzeniem pana przewodniczącego, pozwolę sobie przedstawić tę opinię.

Rzeczywiście, zgłaszamy do omawianej ustawy jedną uwagę, która nie skutkuje propozycją poprawki. Zwracamy uwagę na okres *vacatio legis* i kwestię nadania mu odpowiedniego wymiaru czasowego, Pragniemy zauważyć, że ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., oprócz art. 4, o czym pan przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji już powiedział, w którym to artykule chodzi o regulacje związane z ustawą o Krajowy Rejestrze Sądowym. Zwracamy uwagę, że ze względu na harmonogram prac nad tą ustawą i na to, że mogą być ewentualne poprawki w Senacie, jak również w związku z tym, że prezydent Rzeczypospolitej Polskiej ma 21 dni na podjęcie decyzji co do podpisania tej ustawy, mogłaby się wydarzyć taka sytuacja, w której bądź prezydent zostałby pozbawiony możliwości wykorzystania pełnego przysługującego mu konstytucyjnie czasu na podjęcie decyzji co do podpisania ustawy, bądź ustawa zostałaby podpisana po dniu 1 stycznia 2017 r. Mówimy tu o sytuacji, która może się ewentualnie wydarzyć. Podbudowujemy to stosownym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, który mówił, że właśnie niezagwarantowanie prezydentowi możliwości pełnego wykorzystywania czasu, który mu daje konstytucja, może prowadzić do naruszenia zasady odpowiedniego *vacatio legis*. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, czy ktoś z panów senatorów...
Bardzo proszę, kolega senator Marek Pęk.

Senator Marek Pęk:

Dziękuję, Panie Przewodniczący!
Ja w nawiązaniu do tego, o czym mówił przedstawiciel Krajowej Rady Notarialnej, chciałbym zapytać ministerstwo... Bo rzeczywiście, po pierwsze jest kwestia tego, że kopia nie jest dokumentem w rozumieniu przepisów prawa o notariacie, a po drugie, jest też kwestia pewnej kontroli tego obowiązku notariuszy. Bo jeżeliby ten dokument, który teraz jest nazywany kopią, był dokumentem notarialnie poświadczonym za zgodność, to miałby swój numer w repertorium notarialnym, byłby ewidencjonowany, byłby opatrzony podpisem notariusza, pieczęcią, tak więc łatwo byłoby skontrolować czy wymóg przesłania został spełniony przez konkretnych notariuszy. Czy to, o czym tu mowa, nie jest jednak sprzeczne z intencją ustawodawcy? Bo ustawodawca chce zwiększyć kontrolę nad wspomnianymi czynnościami i zmobilizować notariuszy do tego, żeby w większym zakresie przesyłali wspomniane dokumenty. Tak więc chyba też z tego punktu widzenia byłoby lepiej, gdyby chodziło tu o jeden z tych dokumentów, o których mowa w prawie o notariacie. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Pan senator Pocięj.

Senator Aleksander Pocij:

Ja nie będę powtarzał argumentów pana senatora Pęka, które podzielam. I też chętnie wysłucham odpowiedzi ministerstwa. Ale również chciałbym zapytać przedstawicieli ministerstwa, co mają do powiedzenia w kwestii rzeczywiście bardzo krótkiego *vacatio legis*. Już nie mówię o tym, że mamy w tej chwili dosyć specyficzny okres, bo idą święta. Czy na pewno... I jaki jest powód, żeby to aż tak szybko... aby był taki krótki czas pomiędzy uchwaleniem i podpisaniem a wejściem w życie. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Proszę o odpowiedź panów z ministerstwa.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Zezwoleń i Koncesji
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji Wojciech Drobny:**

Wojciech Drobny, zastępca dyrektora Departamentu Zezwoleń i Koncesji.

Jeżeli chodzi o odpowiedź na pierwsze pytanie pana senatora Pęka, dotyczące przepisu, w którym mowa o przekazywaniu do ministerstwa kopii umowy, to ten przepis został opracowany czy stworzony jak gdyby w oparciu o praktykę, która w tym momencie funkcjonuje. I właśnie w praktyce tego typu dokumenty, tego typu kopie trafiają do ministerstwa.

A jeżeli chodzi o kwestię kontroli wykonania wspomnianego obowiązku, to tutaj w związku z możliwością weryfikowania zapisów w Krajowym Rejestrze Sądowym czy z innymi przepisami, które wprowadzamy wspomnianą nowelizacją, ministerstwo spraw wewnętrznych będzie miało możliwość właśnie kontrolowania prawidłowości wykonywania wspomnianego obowiązku przez notariuszy.

Jeżeli chodzi z kolei o pytanie dotyczące *vacatio legis* zaproponowanego tutaj przez projektodawców, to podstawową kwestią była konieczność zapewnienia kompletności bazy danych, która zostanie opracowana w przyszłym roku, w 2017 r., i która wymaga zbierania wspomnianych informacji w nowym zakresie od 1 stycznia. A to się oczywiście wiąże z obowiązkiem przedstawienia Sejmowi przez ministra spraw wewnętrznych sprawozdania do 31 marca następnego roku. Bardzo dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Pan senator Florek, a następnie pan senator Pocij.

Senator Piotr Florek:

To jeszcze chciałbym dopytać pana dyrektora, dlaczego w takim razie wspomniane *vacatio legis* nie dotyczy... dlaczego wyłączony jest art. 4, który ma wchodzić w życie akurat 1 czerwca, 5 miesięcy później?

I jeszcze jedno pytanie. Jak rozumiem, to był projekt rządowy, czyli jeżeli chodzi o izbę notarialną, to wypowiedziała się ona w tym temacie. I, jak rozumiem, poza tym... Bo ponieważ tu mamy znacznie zwiększony katalog... Jak rozumiem, poza tą sprawą, którą państwo tu omawialiście, inne uwagi nie były zgłaszane, tak? Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Może od razu pan senator Pocij.

Senator Aleksander Pocij:

Przykro mi bardzo, ale ja jednak uznaję, że nie dostałem jakiegoś wyczerpującego, logicznego wyjaśnienia w odpowiedzi na pytanie pana senatora Pęka i moje, dotyczące wspomnianych kopii. Chciałbym tylko zaznaczyć, że wyjaśnienie nam, że po 2,5 roku od czasu, kiedy NIK wypowiedział się w tej sprawie, i w sytuacji, kiedy państwo mieliście rok, żeby opracować tę ustawę, koniecznie musi to być od 1 stycznia i taki jest wymóg dla ministra, który do tej pory w ogóle takich narzędzi nie miał i jakoś funkcjonował przez dłuższy czas, nie jest dla mnie argumentem przekonującym, że musi to być od 1 stycznia i że trzeba łamać pewne zasady dotyczące *vacatio legis*. No, nie usłyszałem naprawdę ważnego argumentu oprócz tego, że trzeba dać ministrowi takie narzędzie. Dlaczego, skoro on go nie miał przez ostatnie 2 lata i jakoś sobie radził, musi je mieć od 1 stycznia? Nie usłyszałem odpowiedzi na to pytanie. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, państwo z ministerstwa.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Zezwoleń i Koncesji
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji Wojciech Drobny:**

Jeśli chodzi o odpowiedź na pierwsze pytanie dotyczące tego *vacatio legis* w przypadku zmiany ustawy o Krajowy Rejestrze Sądowym, to na przeszkodzie stoi kwestia, można powiedzieć, technicznej implementacji zapisów odnośnie do wprowadzania zmian w ogólnopolskim programie, formularzu, który będzie stosowany do wprowadzania zmian w Krajowy Rejestrze Sądowym.

A jeśli chodzi o odpowiedź na pytanie odnośnie do tego, dlaczego w tym momencie prace nad nowelizacją ustawy takiego nabrały tempa, to tutaj projektodawca wychodzi z założenia, że podmioty, do których te nowe przepisy są adresowane, są podmiotami profesjonalnymi. To są właśnie notariusze, organy administracji państwowej, a także sądy, czyli podmioty profesjonalne, które mają świadomość toczących się tutaj prac. I w związku z tym istota, sens *vacatio legis*, jakim jest zapewnienie odpowiedniego czasu na

dostosowanie się przez dane podmioty do zmieniającego się prawa... Zakładam, że zmiana, o której tu mowa, zostanie przez te podmioty sprawnie uwzględniona w praktyce ich funkcjonowania.

A jeżeli chodzi o to, co pan senator tutaj wskazał, czyli kwestie wcześniejszych przewlekłych prac nad tą nowelizacją, to...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Bardzo proszę.

**Dyrektor Departamentu Zezwoleń i Koncesji
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji Krzysztof Falkowski:**

Jeżeli mogę, to uzupełnię to, co kolega powiedział.

Szanowni Państwo, prace nad nowelizacją wspomnianej ustawy – odpowiadam tutaj uprzejmie panu senatorowi – oczywiście toczyły się na przestrzeni ostatniego czasu i nie możemy powiedzieć, że ta nowelizacja została stworzona w dniu wczorajszym czy też kilka dni temu. Natomiast, jak tu zostało słusznie powiedziane, zostały nałożone dodatkowe obowiązki, głównie na podmioty administracji publicznej, które będą zobowiązane do nadsyłania nam dodatkowych dokumentów. Ma to służyć temu, aby Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji... aby minister posiadał pełną wiedzę na temat całego spektrum nabywania nieruchomości czy też akcji przez cudzoziemców. Ta z kolei informacja zostanie przetworzona na informację dla państwa. I chcemy mieć już za rok 2017 pełną informację, która będzie obejmowała, zgodnie z ustawą, właśnie cały ten wskazany w ustawie okres. I to jest powodem tego, że chcemy, aby omawiana tu ustawa weszła w życie już od 1 stycznia 2017 r., ale tylko w zakresie wspomnianego obowiązku nałożonego na notariuszy i na sądy. Półroczny okres vacatio legis, o którym zostało tutaj wspomniane, służy temu, aby Krajowy Rejestr Sądowy miał czas na przygotowanie, techniczne, stosownych formularzy oraz zmian w oprogramowaniu. Tylko temu to służy. Dlatego też zaproponowany jest taki właśnie okres vacatio legis. Dziękuję uprzejmie.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Pan senator Grabowski.

Senator Arkadiusz Grabowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja mam takie krótkie pytanie dotyczące zmiany w ustawie – Prawo o notariacie wydłużającej termin przedawnienia deliktu dyscyplinarnego, jeśli chodzi o notariuszy. Chciałbym poznać jakieś przesłanki, uzasadnienie wydłużenia tego okresu. Czy dochodziło do takich umorzeń? Czy to było nagminne? Czym ta zmiana jest podyktowana? Proszę o taką krótką, zwięzłą wypowiedź.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Zezwoleń i Koncesji
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji Wojciech Drobny:**

Panie Senatorze, to jest kolejny przepis, który bazuje właśnie na praktyce stosowania dotychczasowej ustawy. Wielokrotnie zdarzało się, że dotychczasowy, 3-letni okres odpowiedzialności dyscyplinarnej był okresem zbyt krótkim. Stwierdzone przez nas naruszenia czy uchybienia miały miejsce w takim czasie, że nie było już możliwe dochodzenie odpowiedzialności notariuszy. A samo wprowadzenie tych przepisów do ustawy też, można powiedzieć, bazuje na praktyce. W ocenie ministerstwa, w świetle stwierdzonego przez nas zakresu wspomnianych uchybień, rzeczywiste ponoszenie odpowiedzialności dyscyplinarnej przez notariuszy było iluzoryczne. Na potwierdzenie jesteśmy w stanie podać konkretne dane liczbowe. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, Panie Senatorze. Ale już tak...

Senator Arkadiusz Grabowski:

Na zakończenie.
Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja nie do końca rozumiem. Według mnie, w mojej ocenie 3-letni okres jest wystarczający. To znaczy jeżeli będzie zła wola, to i okres 5-letni może okazać się okresem niewystarczającym. I dlatego też pytałem o przesłanki. Bo, tak jak mówię, jeżeli postępowania dyscyplinarnego nie można przeprowadzić w ciągu 3 lat, to jakie jest prawdopodobieństwo, że zostanie ono przeprowadzone w ciągu 5 lat? No, na pewno większe, ale pewności też nie będzie. Dziękuję.

**Zastępca Przewodniczącego
Robert Mamątow:**

Okej.
Jeszcze pan senator Pocięj. Bardzo proszę.

Senator Aleksander Pocięj:

Już krótko, w tym samym zakresie: jeżeli dobrze rozumiem, to wspomniany przepis dotyczy wszelkich postępowań. Tak że na bazie tej zmiany, przepisu, który do tej pory nie istniał, rozciągacie państwo okres przedawnienia na wszystko, mówiąc i argumentując, że trzeba to zmienić w stosunku do sytuacji z przeszłości, kiedy ten przepis w ogóle nie istniał.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ale był inny, przepraszam bardzo. Ale to jest...

(*Zastępca Przewodniczącego Robert Mamątow*: Bardzo proszę nie prowadzić dyskusji.)

Tak że ja nie mogę przyjąć takiego argumentu, że jedna mała zmiana... Państwo mówicie, że jest to bardzo ważne akurat w tym małym zakresie, i rozciągacie to na wszystkie delikty popełnione przez notariuszy.

Zastępca Przewodniczącego Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Oczywiście, to są ważne pytania i bardzo proszę o odpowiedź na nie. Tylko chciałbym zwrócić uwagę panom senatorom, że ta ustawa naprawdę bez żadnych problemów przeszła przez Sejm. I te wątpliwości, które dzisiaj wyrażamy, są takie troszkę na siłę.

Bardzo proszę państwa z ministerstwa o odpowiedź.

Zastępca Dyrektora Departamentu Zezwoleń i Koncesji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Wojciech Drobny:

Tutaj nadrzędne założenie jest takie, że ten dłuższy okres odpowiedzialności dyscyplinarnej dotyczy oczywiście przewinień, które będą miały miejsce po dniu wejścia w życie omawianej tu ustawy. Do przewinień, które miały miejsce wcześniej, będziemy stosowali 3-letni okres odpowiedzialności dyscyplinarnej. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie.

Dziękuję.

Proszę państwa, nie wpłynęły żadne propozycje poprawek, dlatego przegłosujemy ustawę.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Bardzo proszę, pan senator Martynowski.

Senator Marek Martynowski:

Ja w takim razie składam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Zastępca Przewodniczącego Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Nie ma innych wniosków.

Proponuję przegłosowanie.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (10) Dziękuję bardzo.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Zostało nam jeszcze wyznaczyć sprawozdawcę tej ustawy. Kto by się chciał podjąć tej pracy?

Może pan senator Grabowski? Ostatnio tak dobrze mu poszło. Może być? Dziękuję bardzo.

Pan Grabowski będzie sprawozdawcą.

Dziękuję państwu serdecznie za uczestnictwo w naszej komisji. Zamykam...

(*Senator Aleksander Pocięj*: Panie Przewodniczący, chciałbym, żeby zostało odnotowane, że ja też się zgłaszałem.) (*Wesołość na sali*)

Dyrektor Departamentu Zezwoleń i Koncesji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Krzysztof Falkowski:

Panie Przewodniczący, jeżeli mogę, chciałbym w imieniu ministra spraw wewnętrznych i administracji serdecznie podziękować Wysokiej Komisji za przyjęcie niniejszej ustawy. Dziękuję uprzejmie.

Zastępca Przewodniczącego Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie połączonych komisji. Dziękuję bardzo.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 16 minut 59*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii